1. Hafta

14–18 Eylül · 1. dönem · 5 ders saati

TEMA / ÜNİTE

Hayat Boyu Gelişim

KONU / METİN

Martı Jonathan Lıvıngston

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kod	Öğrenme çıktısı
T.D.7.1	Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları, bilgiye erişim olanakları; etkinliğin süresi doğrultusunda dinleme/izleme materyalini ve diğer kaynakları (sözlük, genel ağ, çalışma kâğıdı, grafik organize edici vb.) seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar. • c) Etkileşimli dinleme/izleme sırasında karşısındakiyle ilişkiyi sürdürür.
T.D.7.2	Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme • a) Dinleme/izleme şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, ilgi ve ihtiyaçları; materyalin özellikleri ve etkinliğin süresi doğrultusunda kullanacağı strateji ve yöntemleri seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.D.7.4	Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme • a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.D.7.5	Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme • a) Dinlediği/izlediği ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar. • b) Dinlediğinde/izlediğinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. • c) Uygun durumlarda, iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi verir.
T.D.7.16	Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin türüne uygun olarak giriş, gelişme, sonuç veya serim, düğüm, çözüm bölümlerini belirler. • b) Metnin bölümlerinin birbirleriyle bağlantısını belirler.
T.D.7.27	Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Dinleme/izleme sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak dinleyici/izleyici kimliğinin gelişimine yön verir.
T.O.7.1	Okumada materyal seçimini yönetebilme • a) Amacı, ilgi ve ihtiyaçları, materyalin özellikleri, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda metin ve diğer yardımcı materyalleri (sözlük, ek kaynak vb.) seçer. • c) Seçimleri üzerinde zamana bağlı değişime/üst bilişsel izlemeye dayalı düzenlemeler yapar.
T.O.7.2	Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme • a) Faaliyetin amacını, ilgi ve ihtiyaçlarını, materyalin özelliklerini, süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz ederek görüş oluşturur. • b) Analiz sonuçları doğrultusunda okurken kullanacağı strateji ve yöntemleri seçer ve seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.O.7.3	Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme • a) Okuyacağı metnin başlık, görsel ve/veya belirli bir bölümünden hareketle içerikle ilgili ipuçlarını belirleyip ön

Kod	Öğrenme çıktısı
	bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahmininin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.7.4	Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme • a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. • b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur. • c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.
T.O.7.5	Metnin yüzey anlamını belirleyebilme • a) Metin ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulup ön bilgileriyle bağlantı kurar. • b) Metinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. • c) Gerektiğinde iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi verir.
T.O.7.21	Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme • a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler. • b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.
T.O.7.28	Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Okuma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak okur kimliğinin gelişimine yön verir.
T.K.7.1	Konuşma sürecini yönetebilme • a) Konuşmayı başlatma, sürdürme, sonlandırmayla ilgili selam, hitap ve sonlandırma ifadelerini kullanır. • b) Uygun zamanda söz alır/verir. • c) Olay, konu, durum, problem vb. ile ilgili anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmak için herhangi bir yönlendirmenin etkisinde kalmadan soru sorar. • ç) Kendisine yöneltilen soruları cevaplar.
T.K.7.2	Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Konuşma şekli (sözlü üretim veya sözlü etkileşim), amacı, süresi, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda kullanacağı yöntem ve teknikleri seçer. • b) Seçimleri üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapar.
T.K.7.3	Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Konuşma amacını belirler. • b) Konuşma konusunu belirler. • c) Konuşma türünü belirler.
T.K.7.4	Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme • a) Konuyla ilgili ön bilgilerini (gözlem, anı, deneyim, güncel olay, haber vb.) belirler. • b) Ön bilgilerini konuşma içeriğiyle ilişkilendirir. • c) Belirlediği ön bilgileri konuşmasına aktarır.
T.K.7.26	Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Konuşma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak konuşan kimliğinin gelişimine yön verir. • c) Konuşmalarından oluşan ürün ve seçki dosyası (ses kaydı, konuşma metni, sunum videosu, çoklu medya ögeleri vb.) oluşturur.
T.Y.7.1	Yazma sürecini yönetebilme • a) Amaç, bağlam ve olanaklarını analiz ederek yazma konusunu, hedef kitlesini, dijital de dâhil yazma aracı ve ortamını belirler. • b) Yazılı etkileşiminde yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanır. • c) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde içerik ve süreçle ilgili gerekli seçim ve düzenlemeleri yapar.
T.Y.7.2	Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

Kod	Öğrenme çıktısı
	• a) Yazma şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, bağlamı ve olanakları doğrultusunda kullanacağı stratejileri seçer. • b) Yazma şekli (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacı, bağlamı ve olanakları doğrultusunda kullanacağı yöntem ve teknikleri seçer.
T.Y.7.3	Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme • a) Yazma amacına uygun paragraf türünü seçer. • b) Yazma amacına uygun metin yapısını seçer.
T.Y.7.18	Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme • a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler. • b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder. • c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır. • ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.
T.Y.7.21	Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme • a) Yazım kurallarını uygular. • b) Noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanır.
T.Y.7.22	Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme • a) Yazma sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. • b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak yazar kimliğinin gelişimine yön verir. • c) Yazılarından oluşan ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir, alıntılar seçkisi, atasözü ve deyim vb.) oluşturur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

*Kontrol listesi
*Öz bildirim
*Cümle tamamlama
*Sözcük ilişkilendirme
*Boşluk doldurma/açık uçlu soru
*Bilgi aktarımı
*Öz değerlendirme
*Paragraf yazma
*Sunum yapma
*Sözcük ve kavram havuzundan seçerek yazma
*Zihin haritası oluşturma
*Tartışma
*Cümle/paragraf yazma
*Dereceli puanlama anahtarı

Kaynak: MEB TÜRKÇE (5-8. SINIFLAR) TASLAK ÇERÇEVE YILLIK PLAN+++.xlsx (7. SINIF ÇERÇEVE YILLIK PLAN) · https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/ortaokul-turkce-dersi-yillik-planlar_20260917_120004_398.zip · Kontrol: 2026-11-21. Maarif Rehberi tarafından düzenlenmiştir; resmî metin için kaynağa bakınız.